

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ KİTAPLARINDA KÜLTÜRÜMÜZE AİT UNSURLARIN KULLANIMI: GAZİ ÜNİVERSİTESİ TÖMER B1 KİTABI ÖRNEĞİ

Okt. Fatma SİNECEN*

Öz: Dil eğitimi ve öğretimindeki kalite, uzun zamanlara yayılan süreçlerin sonundaki hedefdir. Bu hedefe ulaşmada ciddi etütler, araştırmalar yapmak, ortaya sağlam metotlar koymak gerekir. Ülkemizde TÖMER birimleri aracılığıyla uzun bir süreden beri yabancı öğrencilere yabancı dil olarak Türkçe öğretimi yapılmaktadır. Yılların birikimi ile bir takım eğitim-öğretim problemlerinin düzeltildiği, verimli ve sonuç alıcı çalışmaların yapıldığı bilinmektedir; ancak bütün bunlara rağmen bazı eksikliklerin ve yanlışlıkların olduğu da bir gerçektir. Bu bağlamda, yapılan çalışmada Gazi Üniversitesi TÖMER biriminin, Türkçesi orta seviyede olan yabancı öğrenciler için hazırladığı 2014 yılı baskılı B1 seviyesi kitap incelenmiştir. Çalışma sonucunda, kitap içerisinde özellikle Türk kültürüne ait unsurların yeterince kullanılmadığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, yabancı öğrenci, Dil, eğitim-öğretim, kültürel öğeler

Abstract: The quality in language education and teaching is the goal at the end of processes that spread over a long period. In reaching this goal, it is necessary to carry out serious studies, making investigations, and sound methods. Turkish as a foreign language has been taught to foreign students by TÖMER (Turkish and Foreign Language Application and Research Center) units in our country since a long time. It is known that a number of educational and training problems have been rectified with years of experience, and productive and conclusive work has been done; but it is also true that there are some shortcomings and mistakes in spite of all these. In this context, to be investigated 2014-year edition B1 level book, which was prepared by Gazi University TÖMER unit, is for foreign students who have the middle level Turkish. As a result of the study, it is observed that especially the elements belonging to Turkish culture are not used enough in the book.

Key Words: Turkish, foreign student, education, cultural items

1. Giriş

Şüphesiz insan, en geniş topluluk olan insanlığın birer ferdidir. Dolayısıyla bu dünyada yaşıyor olmak, bu dünyayı paylaşıyor olmak

Geliş tarihi : 03 Temmuz 2017

Kabul tarihi : 18 Eylül 2017

*. Adnan Menderes Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Okutmanı.

noktalarından insanlığın pek çok ortak paydasının da varlığı söz konusudur. Bu sebeptendir ki, genel olarak dünyayı ilgilendiren meselelerin hemen hemen tamamı bütün insanları ilgilendirmektedir. Ekolojik sorunlar, ekonomik krizler ve savaşlar gibi problemler; okumak, yazmak, bilgilenmek ve iletişim gibi değerler; spor yapmak, gezmek ve eğlenmek gibi insani gereksinimler bütün insanların ortak yönlerini oluşturmaktadır. İnsanların belirtilen hususlardaki en önemli sorun çözüm merkezi ise dildir (Demir & Fatma, 2011) (Deniz, 2000) (Özkan, 2012).

Dil, insanların kendi aralarında iletişim kurmak için kullandıkları ve sadece kelimeler yığını hâlinde olmayan, bulunduğu toplumun milletleşmesini sağlayan en önemli araçtır (Barın, 2005). Bir milletin dilini, o milletin yaşayış tarzından soyutlayarak, ayrı bir yapı gibi değerlendirmek doğru değildir. Zira dil, o dili konuşan milletin aynası gibidir; bütün millî karakteri o aynaya yansır. Bu nedenle toplumlar arası anlaşmaların sağlanması, sorunların çözümü, yeni ilişkilerin kurulması ve paylaşımların artması yabancı dil öğrenme ile sağlanacaktır. Bu mahiyette, yabancı dil eğitimin ve öğretiminde eğitimcilerin tercih noktasındaki ilk seçenek öncelikle kitaplar olmaktadır. Fakat, bu amaçla yazılan kitaplarda da sadece o dil ve o dilin oluşturduğu kültürden bahsetmek doğru olmaz. Bütün insanlara ve insanlığa dair ortak konulardan da yararlanmak gerekmektedir. Ancak şu da bir gerçektir ki bir yabancı dili öğrenmek isteyen kişi, en az o dil kadar o dili konuşan insanların kültürünü, yaşayış tarzını, yeme-içme, giyim-kuşam anlayışını, inançlarını vesaire öğrenmek isteyecektir (Karakuş, 2012).

“Kültür, bir milletin asırlar boyunca oluşturduğu yaşam tarzlarının kodlarını içine alan hafıza gibidir. Kültür, milletin yüzyıllar boyunca ilgi, algı, tutum ve davranışlarla tezahür eden yaşam biçimi, maddi ve manevi değerler toplamı olup nesilden nesle bir miras olarak aktarıla gelmiştir.” (Göçer, 2012). Tanımda da belirtildiği gibi kültürler dillerin oluşmasının en önemli faktörlerinden biridir. Aynı zamanda Condon tarafından söylenen; *“Dili, onu konuşanların kültürel arka planından ve değerlerinden tamamen ayırmak imkânsızdır. Bu değerleri biraz olsun anlamadan, kelimelerin kullanıldığı o kültürdeki anlamlarını takdir edemeyiz”* ifadesi dil ile kültürün bütünleşik olarak değerlendirilmesinin önemli bir kanıtıdır (Condon, 2000).

İşin doğrusu başta İngilizce olmak üzere diğer dil öğretimlerinde kullanılan materyallerdeki evrensel ve milli kültür unsurlarının oranı ne

kadardır? Bunun kıyaslanması gerekmektedir. Bizim kültürümüzde yabancı insanlara, yine onların kültürel değerleri ile yaklaşmanın daha sempatik ve samimi geleceği düşüncesi hâkimdir. Özellikle turistik seyahat yapan yabancıların, gerek soyut ve gerekse somut kültürel değerlerimize olan ilgisi, aslında işin mahiyetini ortaya koymaktadır. Yabancılar zaten, kendilerine ait değerleri öteden beri bilmekte ve tanımaktadırlar; onların farklı coğrafyalara gelme sebebi, özellikle değişik kültürel değerleri tanımak ve öğrenmek amaçlıdır (Özdemir, 2013) (İşcan, 2011).

Pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış ülkemizin, soyut ve somut oldukça fazla kültürel çeşitliliği bünyesinde barındırdığı bilinmektedir. Bu kültürel zenginliğin bir taşıyıcısı olan Türkçemizi, bu değerlerden ayrı düşünmek, onu eksik bir şekilde anlamak ve algılamak olacaktır. Dolayısıyla dil ile kültürü ayrı kulvarlarda değerlendirmek yanlışların en büyüğü olur. Mehmet Kaplan, dilin kültür ve medeniyetle olan kopmaz bağına şöyle ifade etmektedir: *“Müşterek dil, müşterek kültür ve medeniyetin mahsulüdür. İçinde yaşanan kültür ve medeniyet çevresi, bir dilde kullanılan kelimelerin kadrosunu tayin eder. Bundan dolayı fert gibi cemiyetin de kültür ve medeniyet seviyesini anladığı ve kullandığı kelimelerin cins ve sayısından çıkarmak mümkündür”* (Kaplan, 1983).

Yabancılarla Türkçe öğretimi üzerine yazılan kitaplarla ilgili çalışmalarda, Türk kültürünün yer alma oranı ve bu kültürün aktarılması esas alınmış gözükmektedir. Oysaki esas amacın bu olamayacağı bilinmelidir. Yabancılarla Türkçe öğretimi için hazırlanan kitapların basit bir turistik rehber veya bilgilendirme kitabı anlayışının ötesinde olması gerekir. Burada, birincil amaç Türk kültürünü ve Türkiye’yi tanıtmaya değil, Türkçeyi öğretmedir. Bu durum, Türk kültürüne ait öğelerin dikkate alınmaması anlamına gelmemelidir; aksine kültür ve geleneğe dair unsurların çok daha fazla kullanılması gerekir. Dolayısıyla, kültürel unsurlar bir amaç değil, araç olmalıdır. Türkçeyi hakkıyla öğretmenin yolu da Türk kültürü üzerinden olmalıdır (Tiryaki, 2013) (Göçer & Moğul, 2011).

Yapılan çalışma kapsamında, Yabancılarla Türkçe öğretimi üzerine Gazi Üniversitesi TÖMER (Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi) birimi tarafından hazırlanmış kitaplardan B1 seviye kodlu kitabın Türk kültürüne ait unsurlar açısından görsel nesnelere in-

celenmiştir. Yapılan değerlendirmeler 6 farklı kategori altında gruplanarak kitap içerisindeki sayfalardaki görsel nesnelere ve metinlerdeki tanımlamalara göre çıkarımlarda bulunularak tablolaştırılmıştır.

2. Materyal ve Metot

Gazi Üniversitesi TÖMER tarafından yabancılar için Türkçe öğretme amaçlı yazılan B1 kodlu kitaptaki konular ve bölümlerle ilgili tespitler 6 farklı kategori altında irdelenmiştir. Bu kategoriler;

- Hayatımız İle İlgili Kültürel Unsurların Kullanılması
- Ünlü Türk ve Dünya Şahsiyetleri, Yazar ve Bilim Adamlarının

Tanıtımı

- Gelenekler ve Değerler İle İlgili Kültürel Unsurların Kullanımı
- Sanat ile İlgili Kültürel Unsurların Kullanımı
- Coğrafya ve Tanıtımlarla İlgili Kültürel Unsurların Kullanımı
- Sağlıkla İlgili Kültürel Unsurların Kullanımı

2.1. Hayatımız ile İlgili Kültürel Unsurların Kullanılması

Belirli bir toplumda yaşayan kişilerin yabancı uyruklu veya o toplumun kendi bireyleri olsun mutlaka ve mutlaka günlük yaşamlarını idame ettirmek için genel kültürel ifadeleri bilmeleri zorunludur. Bulunduğu toplumda farklı bir yaklaşım veya davranış kişinin toplumdan soyutlanmasına veya dışlanmasına sebep olabilmektedir. Kitap içerisinde belirtilen genel tanımlar çok yerinde olmayıp, genel Türk kültürüne ait unsurları barındırdığı pek söylenemez. Aynı zamanda bu genel kategorilendirme için kitabın daha fazla nesne barındırmasını gerekirken görsel ve metinsel unsurların azlığı dikkat çekmektedir (Tablo 1).

Tablo 1. Hayat ile İlgili Metin, Görsel Tanım ve Çıkarımlar

Sayfa No	Metindeki Tanımlama	Görseldeki Tanımlama	Çıkarım
19	Fal Keyfi” isimli dinleme metninde kahve falı ile ilgili bir diyalog verilmiştir.	Diyalog içerisinde geçen bir kişi hakkında görsel yerleştirilmiştir.	Görsel ile Dinleme metni arasında çıkarım yapmak zor olmaktadır. Görselde kahve falına baktıran iki kişinin bulunması daha uygun olacaktır.

34, 35, 36	Piyasalardaki durumları anlatan güncel bir konudan bahsedilen bir metin bulunmaktadır.	Ekonomi gündemi isimli okuma parçasında Türk lirası, hesap makinesi ve dolar görseli yer almaktadır.	Görsellerin konu ile bütünleşik ve uygun olarak gözlemlenmektedir.
39	“Ev Ekonomisi” isimli dinleme metninde sofrta, mutlak masrafı ve kuş sütü gibi tanımlamalardan bahsedilmiş ve ev geçindirme ile ilgili bir metin oluşturulmaya çalışılmıştır.	Dinleme metninde görsel bulunmamaktadır.	Konu ev halkı ve ev ekonomisi üzerine olduğundan, ev halkı, sofrta, ekonomi menşeli görsel kullanılabilir. Görsellerin kullanılması dikkat çekiciliği arttırabilirdi.
46	“Kahve ve Kitap” isimli okuma metninde kitaplar ve kitap inceleme sırasında kahve içme keyfini bir arada sağlayan bir kafe tanıtımı yapılmaktadır.	Görsel içerisinde kütüphane, kitaplar, kitap okuyan bir bayan, kafe içerisinde oyun oynayan bir çocuk, yabancı dille yazılmış bir gazete ve nescafe dolu bir fincan bulunmaktadır.	Burada beklenen görsel köpüklü Türk kahvesi ve kafede kitap okuyan bir kişinin bu kahveyi içmesi olmasına karşın, nescafe dolu bir fincan ve ayrı görsellerde kitaplar, kafe çıkarımı yapılabilecek bir ortam resmi ve kitap okuyan bir bayandır.
70, 71	Yazma etkinliğinde “Satılık Yazlık”, “Özel Ders Verilir”, “Restoranta Şef Aranıyor” ve “Kiralık Daire” ilan başlıkları bulunmaktadır.	Görsellerde bu konu başlıklarıyla ilgili resimler bulunmaktadır. Resim boyutları küçük ve konu bütünlüğüne tam olarak uymamaktadır.	Burada verilen görsellerin konu başlıklarıyla ilgili uyumu tam manasıyla söz konusu değildir. Örneğin Satılık Yazlık konusunda satılık levhası bulunmayan villa tarzı bir ev bulunmaktadır. Daha dikkat çekici ve konu başlığıyla alakalı resimlerin kullanılması faydalı olacaktır.
88	Konuşma metnin de şu ifadeler geçmektedir. “Onunla kahve içtiğimiz yere yıllar sonra tekrar gittim. Her zaman oturduğumuz masaya oturdum. Orta şekerli, bol köpüklü kahvemizden istedim. Gözüm gemilerdeki yolculara takıldı ve gözden kayboluncaya kadar onları izledim. Kahvem geldi ve yanındaki lokuma rağmen kahvenin tadı çok acı geldi. Acı olan kahve miydi? Yoksa ağzımın tadı mı? Kahvem içerken bir an bana doğru gelen bir genci fark ettim.”	Türk kahvesi ve Türk lokumu görseli bulunmaktadır.	Parçada konuşan kişiye ait bir görselin de bulunması, dikkat çekici olması açısından faydalı olabilir.

2.2. Ünlü Türk ve Dünya Şahsiyetleri, Yazar ve Bilim Adamlarının Tanıtımı

Uluslararası bilim insanları, önemli şahsiyetler veya ünlü kişilerin tanıtımının kitap içerisinde yer alması yerinde olmakla birlikte, ülkemize gelen öğrencilerin Türk kültürüne ve Türk insanına da aşina olmaları açısından ülkemizin yetiştirdiği önemli şahsiyetlere öncelik verilmesi daha uygun olacaktır (Tablo 2). Bu, aynı zamanda yabancı öğrencilere, ülkemiz bilim insanlarının bilime, sanata ve kültüre olan katkılarını göstermesi açısından yararlı olacaktır. Dolayısıyla Türk kültürünü, sanatını, bilimini söz konusu öğrenciler hem kendi ülkelerinde hem de uluslararası arenada tanıtımını yapmak açısından bir nevi kültür elçisi görevini üstlenmiş olacaktır.

Tablo 2. Ünlü Türk ve Dünya Şahsiyetleri, Yazar ve Bilim Adamları ile İlgili Metin, Görsel Tanım ve Çıkarımlar

Sayfa No	Metindeki tanımlama	Görseldeki tanımlama	Çıkarım
7	“Sertab’la Söyleşi” isimli dinleme metninde 48. Eurovision şarkı yarışmasında ülkemizi temsil ederek birincilik ödülü kazanan Sertab Erener’le yapılan bir söyleşiden bahsedilmiştir.	Dinleme metninde hiçbir görsel öge bulunmamaktadır.	Sanatçıya ait yarışmadan çekilmiş gerçek bir fotoğraf kullanılması faydalı olabilirdi. Bu şekilde öğrencilere, ülkemizin sanatsal başarılarıdaki zenginlikleri yansıtılmış olurdu.
14	Konuşma etkinliğinde Elif Şafak’la yapılan bir söyleşi bulunmaktadır.	Görsellerde Elif Şafak ve Aşk isimli kitabının resmi kullanılmıştır.	Görsel ve içerik uyumlu bir şekilde yansıtılmıştır.
15	Yazma etkinliğinde Amerikalı yazar “Jack London’ın” eseri olan “Beyaz Diş” romanından bahsedilmiştir.	Görsellerde bu roman kapağına ait çok dikkat çekmeyen resim kullanılmıştır.	Görselin yazarın romanı veya yazarın roman ile kazandığı başarı ile yazma etkinliğinin faydası dikkat çekilebilirdi. Aynı zamanda ünlü Türk roman yazarlarından bir tanesinin de eseri bu konu içerisinde kullanılabılırdi.
24	Konuşma etkinliğinde pozitif düşünmeyle ilgili bir diyalog metni ve yine çoğu kişi tarafından bilindiğini düşündüğümüz küçük bir hikâye var. “Küçük bir kız, hüznü gören bir yabancıya gülümser. Bu gülümseme, yabancıya, kendisine yardım eden	Görsellerde asık ve gülen surat şeklinde iki karikatür resmi bulunmaktadır.	Hikâye ve hikâyeden çıkarılacak anlamın derinliği büyüktür. Böyle bir metnin öğrenci seviyesi için biraz fazla olacağını düşünmekteyim. Bunun yanında böyle bir ifadeyi iki yönlü bir resim ile açıklanması anlaşılabilirliğini arttıracak ve öğrencilerin konuşma etkinliğini sadece görsellerden yola çıkarak aktarabileceklerdir.

	bir dostuna teşekkür etmediğini hatırlatır. Hemen ona bir özür mesajı gönderir. Mesajı alan arkadaşı çok mutlu olur ve her öğlen yemek yediği lokantadaki garson kıza yüklü bir bahşiş bırakır. Garson kız bu bahşişin yarısını, yolun köşesinde oturan fakir adamın şapkasına atar. Fakir adam bu parayla uzun zaman sonra karnını doyurur. Çok neşelidir. Apartmanın girişinde titreyen bir köpek görür. Onu da evine götürür. Gece yarısı apartmanı duzmanlar sarar. Köpek kokuyu alır ve havlamaya başlar. Önce fakir adam, sonra bütün apartman halkı uyanır ve hepsi kurtulur. Bütün bunlar ufak bir tebessüm sonucudur.”		Görsel belirtilen hikâyenin zaman haritasına göre çizilerek olumlu durum ve olumsuz durumun yansıtılmasıyla gerçekleştirilebilir. Yani küçük kızın başlangıçta gülümsediği bir kişi resmi, kişinin mesaj gönderme resmi, bahşiş veren mutlu kişi, bahşişinin yarısını fakir birisiyle paylaşan garson, fakir kişinin aç olan sokak köpeği ile eve gitmesi, yangın ve bina sakinlerinin uyanması ile son bulan bir karikatür resim şenliği ve aynı zamanda konunun olumsuz başlaması sonucu ortaya çıkan sonuçlar. Çizim şeklindeki karikatürlerin bu şekilde görsel bir şölenle olması daha olumlu olacaktır.
24	Yazma etkinliğinde Prof. Dr. Üstün Dökmen’e ait bir kitap olan “Kelebekler ve İnsanlar” isimli romandan bahsedilmiştir.	Görsellerde Prof. Dr. Üstün Dökmen’in fotoğrafı ile “Kelebekler ve İnsanlar” isimli romanın kapak resmi bulunmaktadır.	Yazarın veya kitabın konusu tanımlanarak yazma içeriğinin bu yönde oluşturulması daha uygun olabilirdi.
26	Galatasaray ilkokulu öğrencilerinin, adını ünlü matematikçimiz Prof. Dr. Cahit Arf’tan alan bir bilim şenliği düzenlemesiyle ilgili okuma metni karşımıza çıkıyor.	Görsellerde belirtilen şenlik alanına giriş noktasına ait çekilmiş bir fotoğraf bulunmaktadır.	Görselin konu bütünlüğüne uygun seçilmesi olumlu bir özellik olarak yansımaktadır.
28	*Prof. Dr. Gazi Yaşargil, mikrosinir cerrahisinin kurucusudur. 1967 yılında, ilk beyin by-pass ameliyatını gerçekleştirdi. Bu başarılarından dolayı Dünya Beyin Cerrahleri Birliği tarafından “Yüzyılın Adamı” seçildi. *Prof. Dr. Oktay Sinaoğlu, 1973’te Almanya’nın en yüksek “Aleksandır Von Humboldt Bilim Ödülü”nü kazanan ilk kişi oldu.	Yazma metninde adı geçen ünlü bilim adamlarımıza ait küçük boyutlu resimler kullanılmıştır.	Daha tanıtıcı bilgiler ve resimler kullanılabilirdi. Öğrencilerin belirtilen değerli bilim adamlarını tanımaları ve eserlerini öğrenmeleri açısından içerik ve görsellerin daha uygun seçilmesi önemli bir katkı sağlayacaktır.

	*Prof. Dr. Cahit Arf, "Hasse-Arf Teoremi"ni matematik bilimine kazandırmıştır. Bu üç bilim adamı ile ilgili kısa bilgiler mevcuttur.		
52	*Jorge Lois Borges'ın bir şiirinden bahsedilmiştir. *Dave Freeman'ın "Ölmeden Önce Yapmanız Gereken 100 Şey" isimli kitabından bahsedilmiştir.	Yazar ile ilgili herhangi bir görsel bulunmasına karşın, kitabında bahsi geçen önerilerden bazılarına ait görseller bulunmaktadır. Şair ile ilgili herhangi bir görsel bulunmamaktadır.	Metinde bahsi geçen önerilerde Türkiye'den verilen örneklerin yabancı bir yazar tarafından belirtilmesi batı kaynağının mesnet alınması ve kendi özelliklerimizin önemi ikincil plana itilmiş olduğunu göstermektedir. Bu konunun tekrardan değerlendirilerek içeriğinin kendi ünlü seyyahlarımız ile aktarılması daha yararlı olacaktır.
60	Yunus Emre'ye mektup isimli bir okuma metni bulunmaktadır.	Yunus Emre silüeti, eski bir mektup görseli ile beraber gösterilmektedir.	Konu içeriği ile görsel uyumlu olmasına karşın resmin daha göze çarpıcı ve Yunus Emre'ye ait bir söz ile süslenmesi önemli bir katkı sağlayacaktır.
63	Memleket isterim isimli dilleme metni yer almaktadır.	Cahit Sıtkı Tarancı'nın küçük bir görseli bulunmaktadır.	Yazara ait görselin bulunması uygun olmakla birlikte, görselin çizim şeklinde olması ve boyutunun küçük olması eksiklik olarak göze çarpmaktadır.
80	Mevlana'yla ilgili bilgiler bulunan bir yazma etkinliği bulunmaktadır.	Yazma etkinliğinde küçük boyutlu Mevlana görseli bulunmaktadır.	Görsel boyutunun küçük olması haricinde Mevlana türbesi ve türbesinin bulunduğu şehrimiz hakkında da görsellerin eklenmesi olumlu bir yaklaşım olacaktır.
90	Ray Bradbury isimli yazara ait bilim kurgunun kıyılarında: Fahrenheit 451 isimli okuma parçası vardır.	Görsellerde bu kitap kapağı ve yazarının resmi kullanılmıştır. Kitapla ilgili bilgiler verilmiştir.	Yazara ve romana ait kitabın görsellerinin bulunması önemli bir özellik olarak düşünülse de, bilimkurgu romanı veya filmlerinin tanıtımı öğrencilerin Türk yapımı önemli roman ve filmlerinin geri planda kalmasına sebep olacaktır. Bu nedenle ünlü yerli yazar, film ve romanlarının kitap içerisinde kullanılması daha uygun olacaktır.

2.3. Gelenekler ve Değerler ile İlgili Kültürel Unsurların Kullanımı

Sayfalar içerisinde belirtilen metinlerin görselleriyle çok ilişkili olmadıkları görülmektedir (Tablo 3). Bu sebeple metinlerde geçen kişi, roman, hikâye vs. adları, daha fazla bilgilere ulaşılabilecek dipnotlarla desteklenmelidir. Böylece ilgili ve meraklı öğrencilerin kesin bilgileri edinebilecekleri dokümanlara ulaşımı sağlanmış olunacaktır. Öğrenciler bilhassa sadece dil öğrenimindeki sıradan bir metin bilgisi olmanın ötesinde, konunun ayrıntısını araştırmış ve öğrenmiş olacaktır. Ayrıca bu araştırma sırasında öğrencilerin kelime dağarcığını geliştirmelerine, Türkçe ile ilgili farklı yaklaşımlar edinmelerine olanak sağlanacaktır.

Tablo 3. Gelenekler ve Değerler ile İlgili Metin, Görsel Tanım ve Çıkarımlar

Sayfa No	Metindeki tanımlama	Görseldeki tanımlama	Çıkarım
16	*İskandinav mitolojisinde 13 sayısı ile ilgili bir batıl inançtan bahsedilmiştir. *Afrika'nın bazı ülkelerinde görülen "albenizm" hastalığından bahsedilmiştir.	*Nazar boncuğu, *Dört yapraklı yonca, *13 sayısı, *Kara kedi, *Kurşun dökme, *Merdiven altında geçmeyle ilgili resimler mevcuttur.	Daha yerel ve farklı unsurlar kullanılabilir. Batıl inançlar açısından Türk düşünce sistemi oldukça zengindir ve bunlara dair daha dikkat çekici örnekler verilebilir.
19	Görsele ait çıkarılmış kelimeler kullanılarak bir yazma etkinliği gerçekleştirilmesi istenilen içerik bulunmaktadır.	Noel baba, geyikler, süslü çam ağacı ve başlarında kırmızı şapkalarıyla hediyeleşen bir aile görseli var.	Ülkemize ait dini ve milli bayramlardan bahsedilmemesi önemli bir eksikliklerdir.
22	Stresle baş etmenin yolları isimli okuma metninde çoğu kişi tarafından bilinen evrensel bir hikâyeden bahsedilmiştir.	Kalabalık bir araç trafiği, elini başına koymuş, koltukta rahat bir şekilde oturan ve deniz kenarında kollarını kaldırarak rahatlama hissi uyandıran bayan resimleri bulunmaktadır.	Görseller içeriği çok net bir şekilde ifade edilmekle birlikte, bayan görselleri Türk kadınına yansıtan bir yapıya sahip gözükmemektedir.
78	Zümrüdüanka kuşu isimli efsane, okuma parçası olarak karşımıza çıkmaktadır.	Görsellerde Zümrüdüanka kuşunu yansıtan çizimsel bir resim kullanılmıştır.	Görselin Anka kuşunu tasvir etmesi, öğrencinin anlaması veya hafızasında tutması için önemli bir durum oluşturacaktır.
79	Masallara yolculuk isimli okuma metninde Binbirgece Masallarından bahsedilmiştir. Bu okuma parçasında "Ali Baba ve Kırk	Anka kuşu ve Binbirgece Masallarına ait çizim görselleri bulunmaktadır.	Her iki hikâyeye hakkında görselin olmaması bir eksikliklerdir.

	Haramiler” ile “Aleaddin’in Sihirli Lambası” masallarının ismi de geçiyor.		
81	Avcı ile küçük kuş isimli dinleme metninde kötü niyetli bir avcıyla kuş arasında geçen bir hikâyeden bahsedilmekte	Görsellerde dal üstüne konmuş bir kuş bulunmaktadır.	Dinleme sırasında konunun öğrencinin hafızasında canlanması için daha iyi bir görsel seçilebilir veya Avcı ve kuş resimlerinin beraber olduğu bir görsel tercih edilebilirdi.
82	Okuma metninde, bir Türk masalı olan Tuz Masalı anlatılmıştır.	Herhangi bir görsel bulunmamaktadır.	Masal öğrencilerin görsel olarak hafızasında canlanması açısından karikatürel çizimler ile anlatılarak somutlaştırılabilir.
83	Öğrencinin ülkesine ait sevdiği masallardan bahsedilmesi istenen bir konuşma etkinliği bulunmaktadır.	Kırmızı başlıklı kız hikâyesinin görseli yer almaktadır.	Bizim kültürümüzde oldukça fazla masal kahramanı bulunmakla beraber bunlardan görsel seçilmeli veya içerikte belirtilen kötü kalpli kurt ve kırmızı başlıklı kıza ait bir görsel verilmesi daha doğru olacaktır.
84	Hikayeler ve Hayatımız başlıklı konuşma etkinliği verilmiştir.	Keloğlan, pamuk prenses, kurbağa prens, uyuyan güzel, Cinderella görselleri bulunmaktadır.	Geniş bir Türk masal kültürümüz olmakla birlikte, usulen bir keloğlan görseli dışında bilgi bulunmamaktadır.
86	Narkissos ya da Nergis efsanesi anlatılmıştır.	Caravaggio da Narcissos tarafından yapılmış bir çizim ve çiçek toplayan bir kıza ait görsel bulunmaktadır.	Evrensel olan bir efsane verilmiş olması olumlu olmakla birlikte, Türk kültürüne ait Dede Korkut hikayelerinden Tepe Göz isimli hikayenin verilmesi milli kültürümüzden izler taşıması açısından önemli olacaktır.

2.4. Sanat ile İlgili Kültürel Unsurların Kullanımı

Sanat bir ülkenin zenginliğini ve tarihini yansıtan en önemli unsurdur. Ülkemizin birçok medeniyete ev sahipliği yaptığı düşünüldüğünde, farklı bir kültüre veya ülkeye ait bir sanatsal yaklaşımın söz konusu kitapta bulundurulması uygun gözükmemektedir (Tablo 4). Bu bağlamda kullanılacak sanatsal eserlerin daha çok ülkemize ait olması, Yabancı Uyruklu öğrencileri bilgilendirme ve aydınlatma noktasında

yararlı olacaktır. Bilhassa Türkiye haritası üzerinde Kültür Turizm Bakanlığının hazırladığı, ziyaret edilmesi gereken tarihi alanlar görseli kitap içerisinde olması çok faydalı olacaktır. Ayrıca film, tiyatro, animasyon gibi görsel içeriklerin ülkemiz tarafında gerçekleştirilmiş olması ve bu görsel aktivitelerin öğrencilere Türkçe altyazılı ve dublajlı izletilmesi önemli katkılar sağlayacaktır.

Tablo 4. Sanat ile İlgili Metin, Görsel Tanım ve Çıkarımlar

Sayfa No	Metindeki tanımlama	Görseldeki tanımlama	Çıkarım
5	Yabancı bir ülkenin yetenek yarışmasından alınmış diyalog metni bulunmaktadır. Metindeki yarışmacı Türkiye'nin en iyi dansçılarından eğitim aldığını söylüyor. Bunun dışında Türk kelimesi geçmiyor.	Yarısmada çekildiğini düşündüğümüz jüri üyeleri ile yarışmacının yer aldığı bir fotoğraf bulunmaktadır.	Türkiye dışında bir ülkede gerçekleşen yetenek sizsiniz yarışmasının verilmesi olumsuz bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Fotoğrafta yer alan bayan yarışmacının Türk olduğunu kestirmek güç olmaktadır. Yetenek yarışmasının yerine hemen her ülkede yapılan bir yemek yarışmasının verilmesi hem dikkat çekiciliğinin yüksek olması bakımından hem de bu sayede farklı kültürlerle ait yemek isimleri ve tariflerini öğrenmemiz açısından faydalı olabilirdi.
7	Eğlenceli bir film konu başlığında "Buz Devri 4" animasyon filminden bahsedilmiştir.	Yazma etkinliğinin yer aldığı bu bölümde hiçbir görsel öge kullanılmamıştır.	Yazma etkinliğinde bahsi geçen film bütün ülkelerde gösterime giren ve birçok kişi tarafından bilinen bir animasyon filmidir. Türkiye'ye okumak için gelen bir kişinin milli kültürümüzü yansıtan bir filmi anlatması ve görsellerde de bu filmin afişinin kullanılması daha gerçekçi olacaktır.
12	Kitabın hikâyesi isimli okuma metni bulunmaktadır.	Görsellerde minyatür resmi, açık bulunan kitap resmi ve rulo şeklinde bir papirus görüyoruz.	Kullanılan görsellerle içerik uyum içerisinde. Minyatür sanatıyla ilgili kısa bilgilerin yer alması ve yine küçük bir görselin bulunması da olumlu bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır.
14	Öğrencilerden hem kitabı hem de filmi bulan bir eser hakkında düşündüklerini paylaştıkları bir konuşma etkinliği bulunmaktadır.	"Yüzüklerin Efendisi" film afişi ve yine aynı ismi taşıyan kitabın görseli bulunmaktadır.	Bahsi geçen film ve kitap hemen bütün ülkelerde bilinmektedir. Bunun yanı sıra Türklere ait olup başka ülkelerde de geniş izleyici kitlesine sahip olan "Hababam Sınıfı, Çalıkuşu" gibi film afişleri kullanılarak öğrencilere farklı kültüre ait yeni kazanımlar verilebilirdi.

33	Yazma etkinliğinde “Ebru Sanatı” örneklerinin sergileneceği bir duyuru afişi yer almaktadır.	Görsellerde, duyurunun yer aldığı bir yazı bulunmaktadır.	Dikkat çekici hiçbir öge karşımıza çıkmamaktadır. Görsellerde Ebru Sanatının değişik örneklerinin kullanılması faydalı olacaktır.
30	Bir kilim dokumak isimli okuma parçasında kilim hakkında bilgi verilmiştir.	Görsellerde kilim dokuyan iki kız ve çeşitli kilim motifleri kullanılmıştır.	İçerikle kullanılan görseller uyum içerisindedir. Yine dinleme metninde Fatih Kısaparmak’ın seslendirdiği “Kilim” türküsünden faydalanılabildi. Bu sayede hem konu pekiştirilebilir hem de öğrencilerin ilgisi canlı tutulabilirdi.
32	Kolye ve değerli taşlarla ilgili bilgilerin yer aldığı bir konuşma etkinliğine yer verilmiştir.	Yakut, Zümrüt, Agat, Firuze ve inci taşlarına ait küçük görseller bulunmaktadır.	Görseller, konuşma etkinliğinde ismi geçen kolye ya da küpe görseli şeklinde verilseydi daha ilgi çekici olabilirdi.
52	“Ölmeden Önce Yapılması Gereken 100 Şey” kitabının içerisinde geçen Mevlana’yı anma etkinliklerine katılma ifadesi bulunmaktadır.	Mevlevi dervişlerinin küçük bir resmi bulunmaktadır.	Bu resmin kullanılması olumlu olmakla birlikte Mevlana’yı anma etkinlikleri sırasında çekilmiş gerçek bir fotoğrafla zenginleştirilebilirdi.
70	Avatar filmi ile ilgili kısa bir diyalog metni verilmiştir.	Görsellerde “AVATAR” filminin afişi bulunmaktadır.	İçerikle görsel uyum içerisindedir. Milli kültürümüzden izler taşıyan Yeşilçam filmlerinden afişlerin kullanılması da faydalı olabilirdi.
72	Okuma metninde yabancı birinin Türkiye’de okumak için yazdığı bir dilekçeden bahsedilmektedir.	“Hayatım Tiyatro” isimli okuma parçasında görsellerde bir tiyatro oyunundan alınan bir fotoğraf karesi var.	Türkiye’de okumak isteyen yabancı bir öğrencinin bu amaçla yazdığı dilekçeden bahsedilmiş olması olumlu bir özelliktir. Görsel içerikle kısmen uyumludur.
92	Yazma Etkinliğinde öğrencilerden “BİLİM KURGU” kavramının kendilerinde uyandırdığı çağrışımları boş kutucuklara yazmaları istenmiştir.	Görsellerde “Matrix” film afişi kullanılmıştır.	Bizde de bir Yeşilçam kültürünün varlığı bilinmektedir. Dolayısıyla klasikleşmiş filmler bağlamında bu özelliğimizin metinlerde bulunması faydalı olacaktır.

92	Altın Portakal Film Festivaliyle ilgili bir dinleme metni bulunmaktadır. Bu dinleme metninde “Selvi Boylum Al Yazmalım”, “Eşkîya”, “Yaşamın Kıyısında” film isimleri yer almaktadır. Sanatçı olarak Türkan Şoray, Şener Şen, Kadir İnanır ve yönetmen Fatih Akın isimlerini görüyoruz.	Dinleme metninde bahsedilen altın portakal festivaliyle ilgili hiçbir görsel bulunmamaktadır.	Dinleme metninde geçen filmlerle ilgili afişlerin fotoğrafları ya da festivale katılarak ödül alan sanatçılarımızın gerçek resimlerin kullanılması ilgi çekici olabilir.
----	--	---	--

2.5. Coğrafya ve Tanıtımlarla İlgili Kültürel Unsurların Kullanımı

Türkiye coğrafyası ile ünlü ve aynı anda dört mevsimi yaşayan nadir ülkelerin başında gelmektedir. Bu bağlamda ülkemize gelen öğrencilerin dil öğrenimi yanında, Türkiye’ye ait görsellerle birlikte tanıtımlar yapılarak, çeşitli gezilerin tertip edilmesi olumlu sonuçlar doğuracaktır. Dolayısıyla öğrencilerin bir yandan dilimizi, kültürümüzü, adetlerimizi öğrenme yanında gezip görme eylemlerini de kitap ile temel mahiyette gerçekleştirilmesi önemli bir katkı olacaktır. Fakat kitap içerisinde bahsi geçen birçok yerin dünya üzerindeki yerleşim birimleri ve onlara dair bilgilerden oluşması bir eksiklik ve yanlışlık oluşturmaktadır (Tablo 5).

Tablo 5. Coğrafya ve Tanıtımlar ile İlgili Metin, Görsel Tanım ve Çıkarımlar

Sayfa No	Metindeki tanımlama	Görseldeki tanımlama	Çıkarım
11	“Savaş Gibi Doğum Günü Partisi” isimli okuma parçasında Hollanda’nın Haren kasabasında geçen gerçek bir olaydan bahsedilmiştir.	Görsellerde bu olayla ilgili çekilmiş gerçek bir gazete fotoğrafı yer almaktadır.	İçerikle görsel uyum içerisindedir.
32	Yazma etkinliğinde öğrencilerden verilen görselleri betimlemeleri istenmiştir.	Değişik mimari yapılara sahip üç görsel verilmiştir. Bu görsellerden birincisi Hindistan’ın Mumbai şehrinde bulunan Kiberteckturnoe yu-murtaya benzeyen mimari yapıdır, ikincisi Amerika’nın Ohio eyaletinde bulunan dünyanın en büyük piknik sepeti	Bu mimari yapıların görsellerinin dışında hiçbir tanıtıcı ifade bulunmamaktadır. Küçük tanıtıcı bilgilerin bulunması farklı coğrafi mekanlara ait bilgiler öğrenmemiz açısından faydalı olabilirdi.

		olan Longaberger Binası görseli ve üçüncü görsel Maya uygarlığından kalan Meksika sınırları içerisinde yer alan El Castillo piramidine aittir.	
33	Dünyanın Yedi Harikası isimli dinleme metninde; *İzmir ilçesi Efes'te yer alan Artemis Tapınağı, *Rodos adasında bulunan Rodos Heykeli, *Mısırda inşa edilen İskenderiye Feneri, *Bodrum civarında yapılan Halikarnas Mozolesi Hakkında bilgiler verilmiştir. *Dünyanın yedi harikası olan Keops Piramidi, Babil'in Asma Bahçeleri, Artemis Tapınağı, Zeus Heykeli, Rodos Heykeli, İskenderiye Feneri, Halikarnas Mozolesinin sadece isimleri geçmektedir.	Görsellerde bu yapılarla ilgili çizilmiş resimler bulunmaktadır.	Metin görsellerle desteklenmekle birlikte boyut olarak küçük olduğundan dolayı dikkat çekici bir özelliğe sahip değildir. Ülkemizde yer alan bu tarihi yapıların gerçek fotoğraflarının kullanılması ilgi çekici olabilir.
44	Eskişehir'le ilgili küçük tanıtıcı bir bilgi bulunmaktadır.	Eskişehir ilimize ait gerçek bir fotoğraf kullanılmıştır.	Eskişehir gibi cam sanatı, lüle taşı, özel yemekleri ve son zamanlarda restorasyonu tamamlanmış birçok eski yapı ve yeni müzeleri meşhur olan bir şehre ait bu bilgilerin ve görsellerin de bulunması iyi olacaktır.
50	Korku yolu isimli okuma parçasında "Camino De La Muerte" olarak adlandırılan bir yol tanıtılmıştır. Mekân olarak Bolivya'nın kuzeyindeki Yungos bölgesindeki başkent La Paz'a ulaşmak için tek yol cümlesi var.	"Camino De La Muerte" olarak adlandırılan yol ile ilgili görsellere yer verilmiştir.	Görsellerle içerik uyum içerisindedir. Bunun yanı sıra İnternet ortamında dünyanın en tehlikeli yolu, Bayburt il sınırları içerisindeki D915 yolu seçilmiştir. Bize ait böyle bir gerçeklikten bahsedilmesi öğrencilerin ilgisini çekmesi açısından faydalı olabilir.
52	*Karadeniz'de her yıl yapılan tahta araba yarışlarından Formülaz, *Karadeniz'de Çoruh Nehrinin azgın sularında yapılan rafting sporu, *Fethiye'de yapılan bir yamaç paraşütü sporu,	Bu ifadelerle ait küçük ama gerçek fotoğraflar kullanılmıştır.	İçerikle görsel uyumludur.

	*Babadâğ'ın yükseklerinden Ölüdeniz'e doğru bir atlayış, *Kapadokya'dan balon turu ve peri bacalarını izlemek gibi ifadelere yer verilmiştir.		
53	*Moğolistan'da bulunan Çadır evlerle ilgili turistik yerler, *Yunanistan'da taşınan kale burcu gibi yapılarından, *Portekiz'de yel değirmine benzeyen evlerden, *Amerika Virginia'da eski tren vagonlarının turistik bir amaçla kullanılan yerlerden, *Dominik Cumhuriyetinde yer alan konforlu tropik evlerden, *Kore'deki yüzer evlerden Bahsedilmiştir.	Görsellerde Kore'de yer alan yüzer evlere ait gerçek bir fotoğraf kullanılmıştır.	Dinleme metninde yer alan diğer turistik yerlere ait görsel kullanılmamıştır. Ayrıca ülkemizde bulunan ilginç turistik yerlerden de bahsedilmesi kültürümüzü tanıtmaya açısından faydalı olabilir.
67	Öğrencilerden yazım ve noktalama yanlışlarının düzeltilmesinin istendiği yazma etkinliğinde mekân yeri olarak Antalya ilimizin ve Niğde üniversitesinin ismi geçmektedir.	Antalya kıyılarına ait gerçek bir fotoğraf karesi ile genç bir bayana ait küçük bir görsel bulunmaktadır.	Niğde Üniversitesi Kampüsüne ait gerçek bir fotoğraf karesi de kullanılabilir.
89	Ters Lale efsanesinde Hakkari'de, Cilo Dağlarının yüksek kesimlerinden bahsedilmiştir.	Dinleme metninde hiçbir görsel bulunmamaktadır.	Görsel unsurlarla desteklenmemiş olması bir eksiklik olarak değerlendirilebilir. Günümüzde koruma altına alınan ayrıca hem Hristiyanlar hem de Müslümanlar tarafından kutsal sayılan bu çiçeğimizle ilgili fotoğrafların kullanılması faydalı olacaktır.
92	Antalya'da gösterilen Altın Portakal film festivalinden bahsedilmiştir.	Dinleme etkinliğinde hiçbir görsel kullanılmamıştır.	Antalya'da gerçekleşen Altın Portakal Festivaline ait gerçek bir fotoğrafın kullanılması faydalı olacaktır.

2.6. Sağlıkla İlgili Kültürel Unsurların Kullanımı

Sağlık konusu dünya genelinde önemi fazla olan genel bir tanımdır. Kitap içerisinde beklenen Türkiye’de sağlık sektöründe karşılaşılabilecek genel sorunların (randevu, hizmet alma, muayene olma, vb.) tanımlanabileceği içeriklerin eksikliği veya bulunmamasıdır. Fakat bunun yerine genel çevresel yaklaşımların veya zihinsel aktiviteler bazlı yaklaşımların söylenerek sağlık yerine manevi duyguların belirtilmesi öğrenciler için anlaşılması zor konularla karşı karşıya kalmalarına sebep olabilecek durumdadır (Tablo 6).

Tablo 6. Sağlıkla ile İlgili Metin, Görsel Tanım ve Çıkarımlar

Sayfa No	Metindeki tanımlama	Görseldeki tanımlama	Çıkarım
25	“Psikolojide Renklerin Etkisinden” bahseden bir dinleme metni bulunmaktadır.	Rengarenk balonların gökyüzünde uçtuğunu gösteren bir resim kullanılmıştır.	İçerikle görselin tam bir uyum içerisinde olduğu söylenemez. Gerçek hayatla bağlantılı olabilecek görsellerin kullanılması ilgi çekiciliği artırması açısından olumlu olacaktır.
32	Taşların iyileştirici özelliğinden bahseden bir konuşma etkinliği yer almaktadır. Bu etkinlikte yer alan metinde akik taşından kolye, yuvarlak akik turuncu kolye ve üçgen ametist taşlı kolye rica ediyorum, ifadeleri bulunmaktadır.	Yakut, Zümrüt, Agat, Firuze, İnci gibi değerli taşlara ait küçük görseller bulunmaktadır.	İçerikle görseller uyumlu değildir. Kolye ve küpe resimlerinin kullanılması daha doğru olacaktır.
44	Yazma etkinliğinde öğrencilerden karışık olarak verilen kelimeleri doğru resmin altına yerleştirilmesi beklenilmektedir.	Hastanedeki bir odadan çekilmiş küçük bir görsel yer almaktadır.	
54	Dünyamız Tehdit Altında isimli okuma metnimiz bulunmaktadır.	Sağlığımızı tehdit ettiğini düşündüğümüz üç görsel kullanılmıştır.	İçerikle görseller uyum içerisinde değildir. Bunun yanında çevreyi korumaya çalışan gönüllü insanların fotoğraflarının kullanılması olumlu olacaktır.
57	“Küresel Isınma” isimli dinleme metni yer almaktadır.	Dinleme Etkinliğinde hiçbir görsel kullanılmamıştır.	Bütün insanlığın sorunu hâline gelen ve güncel bir konu olan küresel ısınmadan bahsedilmiştir. Görsellerde bu konuyla ilgili diyalogu gerçekleştiren hayali kişilere ait

			görsellerin kullanılması faydalı olacaktır.
63	Yazma etkinliğinde öğrencilerden verilen kalıp ifadelerden diyaloglar oluşturmaları istenmiştir.	Görsellerde sağlık başlığı altında görme engelli bir erkeğe ait gerçek bir foto kullanılmıştır.	Engelli vatandaşlarımıza yardımcı olmak amacıyla yapılan etkinliklerle ilgili değişik okuma parçalarına yer verilmesi son derece faydalı olacaktır.

3. Sonuç

1. İncelenen kitap, uluslararası kıstaslara göre şablonu belirlenmiş bir anlayışa göre tanzim edilmiş gözükmetedir. Bu yönüyle çeviri hissi uyandıran bir tarafı bulunmaktadır.

2. Türk kültürü ve geleneğine has unsurlar, söz konusu kitabın yüzde otuz civarında bir rakamına tekabül etmektedir.

3. Türk kültürüyle ilgili kabul edilebilecek bölüm ve konularda, gerek metin ve gerekse görsel olarak yabancı ve evrensel unsurların baskınlığı gözlenmektedir.

4. Kitapların genel perspektifi göz önünde bulundurulduğunda, dünya çapında daha popüler ve bilinen unsurların kullanılmasının daha cazip olabileceği düşüncesi sezilmektedir.

5. Genel misafirperverlik anlayışımız çerçevesinde, yabancı unsurları, onlara ait değerlerle karşılaşmanın daha yakışık alacağı, onları daha çok memnun edeceği düşüncesinin izlerine ulaşılmaktadır.

6. Geleneğimize ve kültürümüze ait değerler, daha çok dünya çapında bilinen unsurlarla yapılmış gözükmetedir.

7. Hayatımıza dair orijinal, otantik, ilgi çekici pek çok unsur olmasına karşın bunların dikkate alınmadığı gözlemlenmektedir.

8. Dil öğreniminin, dilin taşıyıcı unsurları olan kültürel öğelerden geçtiği gerçeğinden yola çıkılarak, Türk kültürüne ait unsurların oranının artırılması, bu kitapları daha etkileyici ve cazibeli kılacaktır.

9. Mümkün mertebe görsel öğelerin de bu doğrultuda artırılmasının iyi olacağı kanaatimiz mevcuttur.

4. Tartışma

Gazi Üniversitesi TÖMER birimi tarafından yabancılar için Türkçe öğretim amaçlı hazırlanmış olan ve başlangıç seviyesi Türkçe bilgisine sahip öğrencilerin eğitim gördüğü B1 seviye kodlu kitap, yukarıda belirtilen kriterlere göre incelenmeye çalışılmıştır. Bu kitap ve benzeri kitaplar üzerine daha önce bazı inceleme makaleleri yayımlanmıştır. Söz konusu makalelerde evrensel değerlerle, yerel ve ulusal olan değerlerin mukayese ve dökümlerine; bunların hayatın sağlık, eğitim,

ticaret, eğlence, sanat, inanç gibi farklı alanlarına yönelik dağılımları ve oranları üzerine bir takım istatistiksel ölçümlere ulaşıldığı gözlemlenmektedir. Yukarıda dile getirilen Türk kültürünün öğretilmesi tezi, bu kitaplarla ilgili inceleme çalışmalarında birincil öncelik olarak söylenmiştir.

Öğrencilerin öğrenimleri süresince en çok görme duyusunu kullandığı da dikkate alındığında kitapların içerisindeki görsellere özellikle dikkat edilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, kitap içerisinde kullanılan görseller incelendiğinde genelde metin ile ilişkili olmamakla beraber, birçoğu “Yabancı Uyruklu” kişilerin net bir şekilde anlayamayacağı veya çıkarım yapamayacağı görsellerden oluşmaktadır. Aynı zamanda görsellerin çevrimiçi sitelerden alındığı ve büyük bir çoğunluğunda üzerinde oynama yapılarak elde edilen görseller olduğu, bu bağlamda aşikârdır. Bu tarz kitaplarda kullanılan içerik ve görsellerin Türk dilini öğretmek amaçlı olmasından dolayı görsellerin özgün, konu ile ilişkili, açık, anlaşılır ve dikkat çekici olmasına özen gösterilmesi gerekmektedir.

Yapılan çalışmalar ve bu makaledeki incelemeler sonucunda elde edilen ortak ve doğru bir hüküm olarak Gazi Üniversitesi TÖMER Yabancılar için Türkçe B1 kitabının Türk kültürüne ait yeterince bilgi, örnek, görsellik kullanılmadığı ortaya konmuştur.

KAYNAKÇA

- Barın, E. (2005). Yabancılara Türkçe Öğretiminde İlkeler. *HÜTAD*.
- Condon, J. (2000). Kelimelerin Büyülü Dünyası. *İnsan Yayıncılık*.
- Demir, A., & Fatma, A. (2011). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kültürlerarası Yaklaşım ve Seçilecek Metinlerde Bulunması Gereken Özellikler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*.
- Deniz, K. (2000). Yazılı Anlatım Becerileri Bakımından Köy ve Kent Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Durumu. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 13, 233–255.
- Göçer, A. (2012). Dil-Kültür İlişkisi ve Etkileşimi Üzerine. *Türk Dili*.
- Göçer, A., & Moğul, S. (2011). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi İle İlgili Çalışmalara Genel Bir Bakış. *Electronic Turkish Studies*.
- İşcan, A. (2011). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Önemi. *International Journal Of Eurasia Social*.
- Kaplan, M. (1983). *Kültür ve Dil*. Dergâh yayınları.
- Karakuş, N. (2012). *Türkçe Öğretiminde Kaynak Metin Kullanımı*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Özdemir, C. (2013). Dil-Kültür İlişkisi: Folklor Ürünlerinin Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Yeri ve İşlevi. *Milli Folklor*.
- Özkan, F. (2012). Dildeki Dünya Görüşü. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*.
- Tiryaki, E. N. (2013). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*.